

Interferencia és hullámjelenségek

Ottlik Julianna Interference projektje

Interferencia, főnév, (fizika):

Az a jelenség, amely két hullámmozgás találkozásakor jön létre, és abban nyilvánul meg, hogy a találkozó hullámok erősítik, ill. gyengítik egymást.

A magyar nyelv értelmező szótára

A tánc és az absztrakció bizonyos szempontból egymásnak ellentmondó fogalmak. Míg előbbi az emberi test és mozdulatainak megmutatására, egyfajta itt-és-mostra, azaz prezenciára épül, utóbbi éppen az eltávolítást, az elvonatkoztatást jelenti. A két véglet azonban néha találkozik, elég a Bauhaus híres, 1922-es előadására, Oskar Schlemmer balettjára gondolni. Vajon úragondolható és megismételhető-e ez a kísérlet? Ottlik Julianna *Interferencia* projektje mintha éppen erre keresné a választ.

Ottlik először is megváltoztatta a kísérlet feltételeit, azaz az absztrakció módszertanát. Nem geometriai formákkal helyettesítette az emberi testet, hanem ismétlődő mintából, egyfajta csíkozásból építette fel, hasonlóan Majoros Áron szobraihoz (*Mozgó Világ*, 2016/11). A testet borító mintázott lepel hol feddi, hol eltakarja az idomokat, néha rásimul a testre, míg máskor éppen hogy megfeszül, és a kitarított karok között feszített vitorlaként rejt el mindent.

A fekete-fehér csíkok nem egyenesek, hanem hullámvonalként saját felületet és teret hoznak létre. Ezenfelül nem állandó szélességűek, hanem folyamatosan változnak, sűrűsödnek és ritkúlnak, az op-art felületeihez hasonlóan olyan illúziót hoznak létre, ami szinte lehetetlenné teszi az eredeti felület, azaz az emberi test körvonalának a megértését.

Ottliknak azonban mindez nem elég, és még egyet csavar a látványon. A jelmezek csíkozásához hasonló fekete vagy éppen fehér kifestett gumi-szalagokat helyez a táncosok elé. A két csíkozás kapcsolatba lép egymással, sajátos interferenciákat okoz. A tánc során a test térbeli mozgása sík felületeken végbemenő hullámjelenséggé változik, ahol a fekete és fehér felületek egymásba olvadnak, szétválnak vagy éppen összemosódnak. A szemlélő tekintete így folyamatosan ugrál, egyrészt próbálja azonosítani a táncmozdulatokat, valamint óhatatlanul is elmerül abban a primer gyönyörben, amit a látvány jelent.

Van még egy rétege Ottlik alkotásának. Az absztrakt balett és az op-art mellett értelmezhető úgy is, mintha mediális válasz lenne René Magritte *Talány* (Le Blanc Seing) című képére. Magritte számára az erdei fákkal interferáló lovaglő nő alakja egy festészeti problémát jelentett. Ottlik megmutatta, hogy a kérdés nem médiumspecifikus: fotón, filmen, sőt színházi élményként is felvethető, még ha a válasz radikálisan különbözik is majd.

